

Biobaseret økonomi en drivkraft for en bæredygtig udvikling af landdistrikterne

LEKTOR EGON NOE
Institut for Agroøkologi

Dansk sociologkongres2016:
landbrug, fødevareforsyning og udkantudvikling: nye
perspektiver på aktuelle kriser

AARHUS
UNIVERSITY
DEPARTMENT OF AGROECOLOGY

Disposition

- Mange forventninger til bioøkonomien herunder at det kan være krumtappen for en bæredygtig udvikling i landdistrikterne.
- Hvad er udfordringerne i landdistrikterne
- Hvad kan biobaseret økonomi bidrage til her?
- Med inspiration fra HealthyGrowth projektet, hvad skal der til for, at den biobaserede økonomi kan indgå i en bæredygtig landdistriktsudvikling?

1. Bioøkonomi – en vigtig dagsorden for regeringen

"Bioenergi er det de fleste har hørt om. Men potentialerne i bioøkonomien er bredere end det. Potentiale for biobaserede løsninger findes inden for fx fødevarer-, energi- og tekstilsektoren samt inden for kemikalier-, medicinal og biotekindustrien".

Regeringens Vækstplan for vand, bio og miljøløsninger

Bioøkonomien giver muligheder for at skabe en udvikling, som medfører reel mulighed for landdistriktsudvikling, lokal værdiskabelse og grønne job

Cand.scient.adm. Mads Randbøll Wolff
Seniorrådgiver i Nordisk Ministerråd.
moMentum nr 3 2014

Hvad er udfordringerne i landdistrikterne?

- Den rådne banan.
- Landdistrikterne: Skeletterne af en infrastruktur, der har haft til formål at supportere bioøkonomiske aktivister; primært jordbrug og fiskeri.
- Industrialiseringen har overflødiggjort denne infrastruktur
- Konsekvenserne udskudt på grund af mellemteknologiske virksomheder

Hvad er udfordringerne forsat

- Følgeerhvervene til landbrug og fiskeri er centraliseret og i vid udstrækning flyttet væk fra de "rådne områder"
- Områderne drænes for kapital med en generation af rige landmandspensionister, der forsvinder.
- Den negative spiral forsætter

Hvad kan den "nye" biobasere økonomi bidrage til i forhold til landdistrikterne ?

- Den højteknologiske udnyttelser af biomasse, medicin mm. vil højst sandsynligt blive placeret i de i forvejen etablerede vækstcentre.
- Bulk produktion af nye (el. eksisterende) typer biomasser vil kun meget marginalt øge primær producenterne indtjening i forhold til alternative afgrøder.
- Biobrændstoffer som primær produktion skaber ikke vækst.
- Følgeindustrien vil ikke flytte tilbage til landdistrikterne.
- Der er således ikke meget, der taler for, at den egentlige værditilvækst af den nye biobaserede økonomi vil komme udkantsområderne til gode! ☹

Hvad skal der så til?

- Problemet med den biobaserede økonomi er, at den kun i ringe omfang koder for placering i udkantsområderne (kun hvis den lugter eller forurener)
- "Lokaliseres"
- Kobles og integreres med andre "lokaliserede" aktiviteter, hvor koblingen af aktiviteterne gør, at de er bedre placeret her end andre steder.

Eksempler

- Samsø
- Gram slot
- Guttingen
- UK- Elefantgræs

Opsamling

- Bio baseret økonomi gør i sig selv ingen forskel for landdistrikterne!
- Lokalisering af aktivister
- Kræver synkronisering og co-udvikling
- Partnerskabsorganisering (og -økonomi).

